

[Lilli Gyldenkilde]

sådan at det bare er en bemyndigelse, som skal stå i loven, og som aldrig vil blive brugt.

Jeg synes, det er et væsentligt punkt, som der indtil nu ikke har været talt ret meget om, og at det er et punkt, som virkelig kunne pege fremad, mere end så meget andet. Jeg synes selvfølgelig også, at det, at Ligestillingsrådet kan gå mere ind i sagerne her, er et skridt fremad. Det har jeg også sagt tidligere. Men jeg er ret optaget af at høre, om netop denne bestemmelse kan bruges til noget operativt.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg vil for det første gerne takke for de pæne ord, og så vil jeg sige, at når jeg ikke svarede på det spørgsmål, så er det jo, fordi indholdet i, hvad denne bemyndigelse skal bruges til, er noget af det, der bl.a. skal komme ud af debatterne også i udvalget. Jeg vil derfor meget gerne vende tilbage til det, også sammen med udvalget, i forbindelse med færdigbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 159:

Forslag til lov om ændring af lov om lige løn til mænd og kvinder.

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).
(Fremsat 14/1 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Helle Degn (S):**

Når lovforslaget om ændring af loven om ligeløn er til behandling, hilser vi det velkommen, at arbejdsministeren følger indstillingen

om at styrke Ligestillingsrådet, så det får bedre muligheder for at få oplysninger i sådanne sager.

Vi synes, det er godt, at arbejdsministeren benytter lejligheden til at forøge overtrædelsesgodtgørelsen, så den hæves fra de 26 ugers løn til 39 ugers løn, men vil under udvalgsarbejdet gerne efterlyse en argumentation for, at der ikke også her foreslås 78 uger som i de øvrige love vedrørende ligebehandling.

Vi vil stille ændringsforslag om, at bevisbyrden også vendes i lov om ligeløn, da de, som udøver diskriminationen, vel nok er dem, som er bedst til at argumentere for, hvad det er, der gør, at ligelønnen ikke gennemføres i virkeligheden.

Vi mener også, at genansættelsesbestemmelsen må ind i denne lovgivning, som den kom det i forslaget om barselorlov.

I øvrigt vil Socialdemokratiet arbejde positivt med under dette lovforslags behandling i udvalget.

Kent Kirk (KF):

Vi hilser også lovforslaget velkommen. Vi finder, at det er godt, at Ligestillingsrådet nu får mulighed for at tage sager op af egen drift og undersøge forholdene ude på arbejdsmarkedet. Vi er klar over, at det kan volde visse administrative problemer. Det kan måske være med til at forsinke arbejdsgangen i nogle virksomheder og lign., og derfor vil vi gerne under udvalgsbehandlingen se nærmere på disse problemer, men selve sigtet med lovforslaget kan vi fuldt ud tilslutte os.

Vi hilser det også velkommen, at man ved fratrædelse hæver godtgørelsesniveauet fra 26 til 39 ugers løn.

Som sagt vil vi under udvalgsarbejdet kigge på de problemer, som vi har rejst her.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Lovforslaget omhandler godtgørelsesbeløbet og dette, at Ligestillingsrådet får ret til at indhente oplysninger, og vi er naturligvis enige i, at det også er noget, der peger fremad.

Jeg kan sige for SF's vedkommende, at ligesom fru Helle Degn har undret sig over, at man skal arbejde med forskellige satser, synes vi også, at man måske kunne gøre sig overvejelser over, om det ikke kunne blive 78 uger. Man kan sige, at administrativt er det vel også nemmere

[Lilli Gyldenkilde]

for dem, der skal sidde med det, at arbejde med nogenlunde ens satser, men det er nu ikke hovedgrunden til, at jeg siger det. Hovedgrunden er selvfølgelig, at jo dyrere det her er, jo mere sikre kan vi være på, at der ikke opstår nogle sager, hvor man må idømme denne bod, og det var jo trods alt det bedste, for det, vi vil, er jo, at man skal have lige behandling og lige løn.

Men jeg vil meget gerne sige på SF's vegne, at vi gerne vil være med til at se nærmere på, om det var noget af det, der kunne gøre forslaget bedre.

Så får jeg lyst til at sige, at ligelønsproblematikken jo er et kompleks af mange, mange forskellige ting, og når man drøfter et forslag som det her, synes jeg, det er nødvendigt også at komme med et par mere principielle overvejelser om, at vi jo godt ved, at vi ikke løser ligelønsproblematikken herinde og slet ikke ved forslag som dette her. Men et skridt på vejen er det.

Der er mange ting, der skal sættes ind med. Kvindernes muligheder for uddannelse og beskæftigelse skal forbedres betydeligt. Vi kan ikke leve med, at 50 pct. af alle erhvervsaktive kvinder er ufaglærte. Ufaglærte er traditionelt ringere stillet økonomisk end faglærte, og det er jo en af årsagerne til, at kvinderne er i den ulige situation med hensyn til ligeløn.

Netop i disse år sker der faktisk det, at forskellene bliver større. Vi kan se det på Dansk Arbejdsgiverforenings statistikker, som kommer ved juletid, og de kom jo også i fjor ved juletid; ved at kigge på dem kunne vi altså se, at kvinderne sakker agterud i lønkampen.

Som jeg siger, er ligelønsproblematikken jo kompleks, men man kan i hvert fald placere et stort ansvar hos de parter, der overenskomstforhandler, og dér har vi desværre til dato heller ikke set nogen større solidaritet. I det hele taget er der manglende solidaritet med lavtlønnede, og det ved alle, men at der også skal være det på dette område, er ikke nogen naturlov. Jeg mener, at folkene ovre i LO, som jo hovedsagelig er dem, der nu er med i midtvejsforhandlingerne og repræsenterer de lavtlønnede og ikke mindst de ulige lønnede, nemlig kvinderne, bør tage sig sammen og prøve på at tænke på en lidt anden måde, så vi kunne komme nogle skridt videre.

Er der noget, vi trænger til, så er det jo, at det arbejde, der laves også af ufaglærte kvinder,

bliver respekteret. Meget af det kunne vi jo simpelt hen ikke leve foruden, så der er ingen rimelighed i, at de, der f.eks. passer på vores penge, sagtens kan få store lønninger, mens de, der passer på vores børn – og det er hovedsagelig kvinder – ikke kan det. Det er helt urimeligt.

Hans Jørgen Holm (V):

Jeg skal henvise til mine bemærkninger under de to tidligere punkter på dagsordenen.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal bare give tilslutning til lovforslaget.

Annette Just (FP):

Igen her tror jeg, at vi i virkeligheden går imod kvinders interesser. Ved, at man ønsker at styrke Ligestillingsrådet, går man i virkeligheden imod sagen, idet der ikke bør sidde et ligestillingsråd. Der bør ikke laves særforanstaltninger for den ene halvdel af Danmarks befolkning; det bør være én befolkning. Og så skal vi holde op med hele tiden at tale om kvinder og mænd, når vi taler om dem, der er på arbejdsmarkedet. Det er simpelt hen ødelæggende for hele ligestillingstanken, at vi bliver ved med at have denne form for debatter.

Hvis man endelig skulle gøre noget konstruktivt, skulle man nok lægge Kvindeligt Arbejderforbund ind under et af de andre forbund, således at disse mænd blev tvunget til at tage hensyn til både mænd og kvinder, når der tales om arbejdsmarkedet.

Derfor går Fremskridtspartiet også imod dette lovforslag.

Glønborg (KRF):

Ligestillingsarbejdet har nu været i gang så længe, at principper og regler skulle stå klart for de ansvarshavende. Her tænker jeg både på private og på offentlige arbejdsgivere og forhandlere på arbejdsmarkedet. Derfor er det rimeligt, at vi nu strammer både tilsyn og sanktioner.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Nu vil jeg for en sikkerheds skyld tage udgangspunkt i fru Lilli Gyldenkildes bemærkninger og sige netop med udgangspunkt i det generelle, at det jo er vigtigt, at det, der står i § 1 i den lov, vi her behandler ændringsforslag til, kommer til at gælde for alvor. Og der står jo:

[Arbejdsministeren]

»Der må ikke på grund af køn finde lønmæssig forskelsbehandling sted i strid med denne lov.«

Det er vigtigt, at det bliver banket ind for alvor, sådan at der ikke er forskelsbehandling på grund af køn.

Det er jo også grunden til, at vi her foreslår, at sanktionen bliver skærpet. Både fru Helle Degn og fru Lilli Gyldenkilde spurgte, hvorfor den så bliver skærpet til 39 uger i stedet for til 78 uger. Det er jo, fordi denne regering og denne arbejdsminister har for vane at kigge meget efter, hvad organisationerne på arbejdsmarkedet gør, og når LO og DA har aftalt, at satsen for godtgørelsesniveauet i forbindelse med usaglig opsigelse i henhold til hovedaftalen er 39 uger, synes jeg, at det, arbejdsmarkedets parter dér har forhandlet sig frem til, er det fornuftigt af os at anvende. Jeg har det med at holde mig til parterne, når de er enige, og det har jeg altså også gjort i denne sag.

For så vidt angår omvendt bevisbyrde, som fru Helle Degn også gerne ville have ind her, gælder min afvisning selvfølgelig, som den gjorde i den foregående sag på dagsordenen.

I øvrigt skal jeg takke for tilslutningen og for flertallet. Det viser sig jo, når vi skal lave disse lovgivninger, at vi ender med at vedtage dem med et meget bredt flertal, og det synes jeg er godt for sagen.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal bare lige gøre opmærksom på, at vi naturligvis også synes, at det med omvendt bevisbyrde er noget, der skal diskuteres i forbindelse med det her, og jeg kan forstå, at arbejdsministeren i hvert fald ikke har noget imod, at vi diskuterer det under udvalgsarbejdet; så må vi se, hvad vi kan få ud af det.

Til slut kan jeg ikke undlade et hjertesuk: Over for mig at bruge påstanden om, at når bare arbejdsgiverne og LO er blevet enige om noget, skulle det være godt nok, virker som en rød klud, for jeg ved snart ikke, hvor mange gange en konservativ arbejdsminister har kunnet gå op og smykke sig af, »at der jo er stor enighed mellem de parter«, og at det agter arbejdsministeren sandelig ikke at gå imod. Det er så rørende, at der næsten ikke er et øje tørt, og påstanden har kunnet bruges gang på gang. Men efterhånden må man vel sige til både arbejdsgive-

re og LO, at det er helt utroligt, at vi ikke kan komme videre, for vi sidder gang på gang og forærer arbejdsministeren det ene og det andet – der må endelig ikke pilles ved noget som helst; alt skal helst forblive, som det plejer at være. For det er nemlig det, det handler om, når det kommer til stykket. Det er så konservativt, at det næsten gør ondt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 160:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Ophævelse af forlænget dagpengeret og regulering af dagpengenes højeste beløb).

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).
(Fremsat 14/1 88).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 7 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 161:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdstilbud til ledige. (Udvidet ret til arbejdstilbud).

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).
(Fremsat 14/1 88).

Lovforslagene sattes til forhandling.

*Forhandling***Kaj Poulsen (S):**

De forslag, vi her behandler, er jo forslag, som er aftalt ved de finanslovaftaler, som er indgået mellem Socialdemokratiet og regeringen. Vi får nu en 10 pct.s forhøjelse af dagpengene og en regulering af dagpengene i øvrigt og